

Behandling av saker som gjelder mistanke om fusk eller forsøk på fusk ved eksamen – felles rutiner for alle avdelinger

1. Innledning

Fusk er et tillitsbrudd og usolidarisk overfor medstudenter. Derfor skal høgskolen gripe inn dersom det foreligger mistanke om at en student har fusket eller forsøkt å fuske.

Styret for Høgskolen i Telemark (HiT) har delegert til institusjonens klagenemnd å fatte vedtak i første instans i saker som gjelder mistanke om fusk eller forsøk på fusk.

Klagenemnda har fem medlemmer; to studentrepresentanter, to ansatterepresentanter og en leder med lagdommerkompetanse. Saker som skal til klagenemnda behandles av en sekretær som er ansatt i høgskolens fellesadministrasjon.

2. Eksempler på hva som betraktes som fusk i forskjellige situasjoner knyttet til eksamen/vurderinger

Forskrift 12.15.2005 nr.1651 om eksamen og studierett ved Høgskolen i Telemark (eksamensforskrift) gir i § 15 nr. 3 følgende definisjon av fusk :

”Som fusk eller forsøk på fusk regnes å besitte, nytte eller forsøke å nytte andre hjelpemidler enn tillatt ved en prøve eller oppgave, å framstille andres arbeid som eget, å unnlate å angi kilder ved sitater fra andre i skriftlige arbeider eller på annen måte å bryte med forutsetningene som er lagt til grunn for den enkelte prøve eller oppgave, når dette er gjort forsettlig eller grovt uaktsomt. Jf. også § 4-7 nr. 1 bokstav b) i loven.”

De forskjellige vurderingsformene som benyttes ved høgskolen kan deles i to hovedgrupper:

- a) Skriftlige individuelle prøver under tilsyn.
- b) Skriftlige individuelle oppgaver eller gruppeoppgaver uten tilsyn (hjemmeoppgaver).

Vedr. a):

Ved skriftlige individuelle prøver under tilsyn skal det fastsettes hvilke hjelpemidler som er tillatt, jf. eksamensforskriften § 9. Ulovlige hjelpemidler vil være alle andre hjelpemidler, for eksempel:

- lysark og lapper med pensumrelevant innhold,
- innskrevet/innlimt tekst/ark av faglig interesse i tillatte hjelpemidler,
- egne kladdemark med allerede kladdet tekst,
- pensumbøker el. andre relevante fagbøker,
- mobiltelefon, kalkulator, PC som går utover det tillatte i innhold/programmørbarhet (herunder minnepinner).

Det betraktes som fusk /forsøk på fusk å ha ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen. Dette gjelder også på områder utenfor selve eksamenslokalet, for eksempel plassert/gjemt på toalett osv..

Vedr. b):

Ved skriftlige individuelle oppgaver eller gruppeoppgaver uten tilsyn vil det kunne være fusk dersom:

- oppgaven er brukt til samme/annen eksamen ved HiT,

- oppgaven er brukt til en annen eksamen ved annen utdanningsinstitusjon innenlands eller utenlands,
- oppgaven er utarbeidet av en annen person for studenten,
- det refereres til andres arbeid uten at kilden er oppgitt i teksten der referansen brukes (gjelder også kilder på internett),
- det refereres til eget tidligere arbeid uten at dette er oppgitt i teksten der referansen brukes.

3. Felles forside til bruk ved innlevering av skriftelige besvarelser

Det er viktig at studentene er vel kjent med og har et høyt bevissthetsnivå når det gjelder hvilke handlinger som kan utløse mistanke om fusk eller forsøk på fusk. Alle skriftelige besvarelser/arbeider som studentene leverer skal ha en egen forside med opplysninger knyttet til bruk av kilder og sanksjoner knyttet til feil kildebruk.

Avdelingene skal sørge for å informere studentene om kravet til bruk av denne forsiden ved alle aktuelle innleveringer. Den som tar i mot oppgavebesvarelser, skal sørge for at det ved innlevering av besvarelsen blir kontrollert at slik forside følger besvarelsen. Se vedlegg 1

4. Saksbehandling i fuskesaker

Når mistanke om fusk oppstår før eller under eksamen, skal studenten orienteres om dette. Eksamen skal likevel gå som normalt dersom studenten ønsker det. Saken er ikke avgjort før vedtak er fattet i klagenemnda. Det er først etter at vedtak er fattet at sanksjoner kan effektueres. Følgende prosedyrer skal følges:

a) Ved skriftlige individuelle prøver under tilsyn, skal eksamensansvarlig eller vedkommendes representant i eksamenslokalet:

- sørge for at de faktiske forhold dokumenteres i et notat som underskrives av eksamensansvarlig, vedkommendes representant og andre evt. vakter som har observert forholdet.
- sikre eventuelle bevis.
- sørge for at notat og eventuelle bevis overleveres eksamensansvarlig umiddelbart etter at eksamen er avviklet.

b) Ved skriftlige individuelle eller gruppeoppgaver uten tilsyn, skal sensor eller faglærer som avdekker fusk eller forsøk på fusk:

- utarbeide et notat der det vises til de deler i oppgaven eller forhold i forbindelse med gjennomføringen av oppgaven der det er mistanke om fusk, og
- sikre bevis.

Videre behandling er felles for a) og b):

- Eksamenskandidaten innkalles i brev/e-post/telefon til et møte med eksamensansvarlig og dekan, eventuelt også fagansvarlig der det synes hensiktsmessig. Kandidaten får her mulighet til å gi sin versjon av saken, og blir orientert om sine rettigheter og videre saksgang. Det skal skrives protokoll fra dette møtet. Hvis kandidaten ikke ønsker å møte, skal det likevel avholdes et slikt møte mellom dekan og eksamensansvarlig
- Avdelingen sender internt notat til klagenemnda der det gis en utførlig fremstilling av saken. All dokumentasjon i saken skal vedlegges, herunder eksamensoppgaven. Avdelingen skal i notatet, om mulig, gi en begrunnet uttalelse om hva de mener er egnet reaksjonsform.

- Avdelingen sender et brev til kandidaten der vedkommende informeres skriftlig om sine rettigheter og videre saksgang, jf. eksempel i vedlegg 2. Brevet skal vedlegges kopi av det interne notatet (med alle vedlegg) til klagenemnda slik at kandidaten er kjent med avdelingens fremstilling av saken. Kandidatene skal gis en frist til å uttale seg til klagenemnda dersom vedkommende ønsker det.
- Klagenemndas sekretær forbereder saken for klagenemnda og sørger for å orientere kandidaten om klagenemndas vedtak i eget brev. Det går kopi av brevet til avdelingen.
- Opplysninger i sak om mistanke om fusk eller forsøk på fusk er underlagt taushetsplikt, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 13. I arkivsammenheng innebærer dette at opplysningene skal unntas offentlighet i medhold av offentlighetsloven (offl.) § 5a. Studenten har imidlertid rett til partsinnsyn i sakens dokumenter, jf. fvl. § 18.

5. Universitets – og høyskoleloven - reaksjonsformer

Universitets- og høyskoleloven (uhl.) § 4-7 og § 4-8 åpner for ulike sanksjonsmuligheter dersom det avdekkes fusk eller forsøk på fusk; annullering av eksamen (§ 4-7), og i tillegg evt. utestenging i inntil ett år (§ 4-8). Disse reglene er også nedfelt i eksamensforskriftens § 15.

Klagenemndas praksis viser at i saker der det konstateres fusk, annulleres den aktuelle eksamen og studenten utestenges som hovedregel i ett år.

6. Klageadgang

Høgskolens klagenemnd behandler saker om mistanke om fusk eller forsøk på fusk i førsteinstans. Studenten har rett til å klage på nemndas vedtak i slike saker. Klageinstans er felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler § 4-7 til § 4-10. Felles klagenemnd har en egen nettside der resymé av nemndas vedtak legges ut.. For ytterligere informasjon om felles klagenemnd, se:

http://info.samordnaopptak.no/soeking_og_opptak/lover_og_regler/felles_klagenemnd

7. Rett til bistand fra advokat eller annen fullmektig

Fusk eller forsøk på fusk er en alvorlig sak og kan utløse strenge sanksjoner. Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak om utestenging er reist, og utgiftene til dette skal dekkes av høgskolen, jf. uhl. § 4-8 (5).

Advokatens honorarer skal følge statens satser. Studenten og advokaten skal opplyses om at det er statens satser som skal legges til grunn, jf. vedlegg 2. Satsene fastsettes av Justisdepartementet, og er for tiden på kr. 825,- pr. time (endres årlig i forbindelse med Stortingets budsjettbehandling).

Vedlegg

1. Felles forside til bruk ved innlevering av mapper, hjemmeoppgaver, gruppeoppgaver m.v.
2. Mal for brev til eksamenskandidat.

